

Het Loonwijzer-project bestaat uit een website www.loonwijzer.nl met een salarischek voor de lonen van ruim 160 beroepen toegespitst op de situatie van de bezoeker, beschrijvingen van beroepen, een doorlopende enquête en nog veel andere informatie. De auteurs zijn betrokken bij de analyse van de enquête. In de Loonwijzer-enquête zijn jongeren en vrouwen wat oververtegenwoordigd, maar de gegevens zijn gewogen zodat ze een betere afspiegeling vormen van de Nederlandse beroepsbevolking.

LONEN IN NUTSBEDRIJVEN

Nutsbedrijven houden zich bezig met de distributie van elektriciteit en water en met de inzameling en verwerking van afval. Dit waren traditioneel overheidsbedrijven, maar ze zijn steeds vaker geprivatiseerd. We vergelijken de lonen in de nutsbedrijven voor zeven Europese landen: België, Finland, Duitsland, Nederland, Spanje, Tsjechië, en Zweden. Deze lonen hebben we bekeken op basis van Loonwijzerdata verzameld voor 2010. We hebben ze gecorrigeerd voor verschillen in koopkracht tussen landen door PPPs (Purchasing Power Parities) te berekenen en die uit te drukken in zogeheten standaard US dollars (USD).

Tabel 1 laat de verschillen tussen de mediane bruto-uurlonen per land zien, in volgorde van hoogte (de mediaan is de middelste waarneming, bijvoorbeeld bij een rangorde van 9 lonen is de mediaan 5). De lonen in de Duitse nutsbedrijven zijn duidelijk het hoogst (ruim USD 23), op flinke afstand gevolgd door die in Zweden, Nederland en België (steeds tussen USD 18 en 19), met onderaan Spanje (bijna USD 15) en Tsjechië (ongeveer USD 8,50). Opvallend laag zijn, net boven USD 15, de uurlonen in de Finse nutsbedrijven. Dit bevestigt wat we in eerder onderzoek al vonden, namelijk dat de nutsbedrijven in Finland helemaal onderaan de loonladder staan. In de andere landen staan ze in de rangorde van bedrijfstakken in de middelste regionen of zelfs iets hoger.

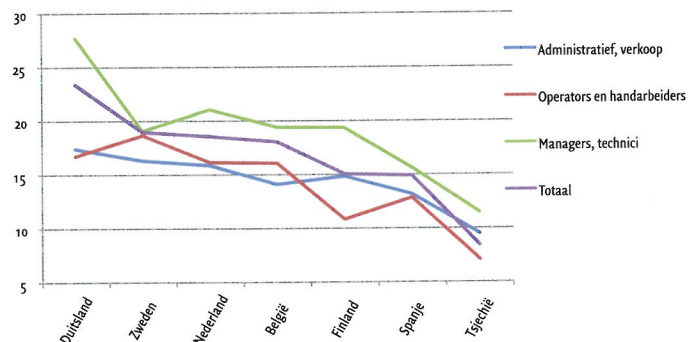
Maarten van Klaveren is senior onderzoeker/consultant bij STZ advies & onderzoek, Eindhoven.
Kea Tijdens is onderzoekscoördinator bij AIAS, Universiteit van Amsterdam.

In Tabel 1 hebben we ook de uurlonen weergegeven voor drie beroepsgroepen: managers en technici, administratief en verkooppersoneel, en operators en handarbeiders.

Aan de bovenkant springen de Duitse managers en technici eruit, met een mediaan uurloon in 2010 van bijna USD 28, en aan de onderkant de Finse operators en handarbeiders, met een mediaan loon van nog geen USD 11. Tabel

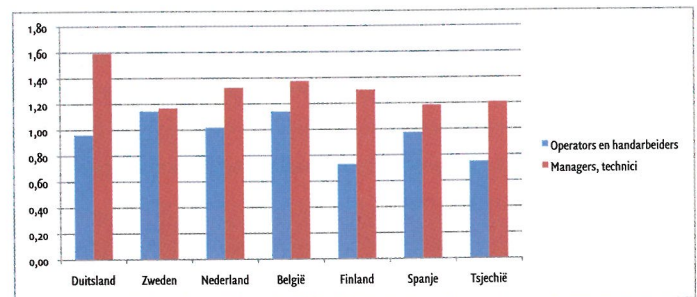
2 verduidelijkt de verhoudingen tussen de beroepsgroepen in de nutssector nog wat verder. We hebben daar de lonen van administratief en verkooppersoneel

op 1.00 gezet, en de andere twee groepen hiermee vergeleken. Inderdaad blijken de onderlinge verschillen het grootst in Duitsland en Finland, gevolgd door Tsjechië. In Finland en Tsjechië ligt het mediane loon van de operators en handarbeiders bovendien flink wat (ongeveer een kwart) lager dan dat van de administratieve en verkoopmedewerkers, terwijl die verschillen in de andere landen veel kleiner zijn. In België en Zweden verdienen de operators en handarbeiders zelfs zo'n 15% meer dan de administratieven en verkopers, en in Zweden zelfs bijna

Tabel 1: Mediane lonen in PPP van drie groepen nutsbedrijven werknemers voor zeven landen

Bron: Ongewogen WageIndicator data, selectie werknemers in zeven landen, januari 2010-december 2010.

Tabel 2: Verhouding van mediane lonen tussen drie groepen nutsbedrijven werknemers voor zeven landen (administratief/verkoop = 1.00).

Bron: Ongewogen WageIndicator data, selectie werknemers in zeven landen, januari 2010-december 2010.

evenveel als de managers en technici. De schaarste aan mensen met een handarbeidskwalificatie is daar in Zweden waarschijnlijk vooral debet aan. Toch blijven de grote verschillen in loonverhoudingen met dat andere Scandinavische land, Finland, opvallend, en dat nota bene dezelfde bedrijfstak.